

Innst. 99 S

(2011–2012)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Prop. 5 S (2011–2012)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om samtykke til inngåelse av avtale mellom Kongeriket Norges regjering og Kongeriket Sveriges regjering om et felles marked for elsertifikater av 29. juni 2011

Til Stortinget

Sammendrag

Utenriksdepartementet viser til at avtalen mellom Norge og Sverige om et felles marked for elsertifikater ble undertegnet i Stockholm 29. juni 2011. Formålet med avtalen er å sikre utbygging av ny fornybar kraftproduksjon fram til 2020, i et langsiktig og tett samarbeid mellom Norge og Sverige, gjennom et felles marked for elsertifikater. På norsk side utgjør det felles markedet et nytt tiltak, mens det på svensk side innebærer en utvidelse av elsertifikatordningen som har eksistert siden 2003.

Det felles systemet er planlagt å ha oppstart 1. januar 2012 og varighet fram til april 2036. Partenes felles mål er å utløse 26,4 TWh ny elproduksjon basert på fornybare energikilder i Norge og Sverige i 2020. Avtalen fastsetter hvordan en rekke elementer i dette samarbeidet skal håndteres.

Avtalen innebærer at statene skal tilstrebe at det for perioden fra 1. januar 2012 til 31. desember 2035 blir annullert elsertifikater tilsvarende 198 TWh hos hver part fra anlegg som blir godkjent etter avtalens ikrafttredelse. Det felles elsertifikatmarkedet innebærer at elsertifikater utstedt i det ene landet kan benyttes til oppfylling av elsertifikatplikten i det andre landet.

I forbindelse med fornybardirektivet skal partene som hovedregel tilregnes halvparten hver av den for-

nybare energiproduksjonen. Dersom en part tildeler elsertifikater til produksjon uten at dette gir uttelling under fornybardirektivet, for eksempel ved torvbaseret elektrisitetsproduksjon, skal dette komme til fratrekk i partens rapportering.

Hver part kan bestemme om anlegg som kommer i drift etter 2020 skal innlemmes i ordningen, forutsatt at det ikke gis elsertifikater senere enn for utløpet av år 2035. En part kan fastsette at elsertifikatmarkedet skal kunne støtte torvbaseret elektrisitetsproduksjon.

Grunnprinsippet i avtalen skal være at elsertifikater skal utgjøre tilstrekkelig støtte for å drive fram investeringer i anlegg for fornybar energiproduksjon, anlegg bør derfor ikke få støtte i tillegg til elsertifikatene. Avtalen begrenser av den grunn statenes muligheter til å gi annen støtte i kombinasjon med elsertifikatene.

Etter avtalen fastsetter partene selv hvem som er elsertifikatpliktige og hvilket elektrisitetsforbruk som skal inngå i fastsettelsen av elsertifikatkvotene for de enkelte årene. Hver part har rett og plikt til å gjøre nødvendige justeringer eller endringer i nasjonale regler om elsertifikatplikten slik at forpliktelsen etter avtalen nås.

Hvis en elsertifikatpliktig aktør ikke annullerer et tilstrekkelig antall elsertifikater, skal det pålegges et gebyr, som partene etter avtalen skal bestrebe seg på blir basert på en lik struktur.

Avtalen pålegger partene å opprette registre for elsertifikatene og å føre tilsyn med elsertifikatmarkedet. Partenes energimyndigheter skal samordne offentliggjøring av informasjon til markedet. Avtalen har bestemmelser om samarbeid på departementsnivå i et råd, og mellom energimyndighetene i en komité.

Avtalens ikrafttredelse forutsetter at EØS-komiteen har besluttet å innlemme Europaparlaments- og

rådsdirektiv 2009/28/EF om å fremme bruken av fornybar energi og om endring og senere oppheving av direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF (fornybardirektivet) i EØS-avtalen. Avtalen forutsetter at EØS-komiteens beslutning trer i kraft innen 1. juni 2012. Det felles elsertifikatmarkedet vil regnes med for hver av partenes måloppnåelse etter direktivet. Samtidig med denne proposisjonen fremmes også Prop. 4 S (2011–2012) Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2009/28/EF om å fremme bruken av energi fra fornybare kilder (fornybardirektivet).

Avtalen blir ansett å være en sak av særlig viktighet og Stortingets samtykke til inngåelse er nødvendig, jf. Grunnloven § 26 annet ledd.

Regjeringen vil i medhold av lov om elsertifikater av 24. juni 2011 nr. 39 fastsette nærmere forskrifter til gjennomføring av avtalen. Forskriftene vil omfatte utfyllende regler om blant annet godkjenning av produksjonsanlegg, krav knyttet til måling og rapportering av elektrisk energi i forbindelse med elsertifikatene, beregningsrelevant mengde elektrisk energi, oppfyllelse av elsertifikatplikten, elsertifikatregisteret, omsetning av elsertifikater, annullering av elsertifikater, kontroll, gebyrer mv. Det tas sikte på vedtagelse av forskriftene i løpet av høsten 2011. Det vil ikke være behov for ytterligere lovvedtak for gjennomføring av avtalen.

Avtalen i norsk originaltekst følger som trykket vedlegg til proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Bendiks H. Arnesen, Espen Granberg Johnsen, Tor-Arne Strøm, Eirin Sund og Karin Yrvin, fra Fremskrittspartiet, Per-Willy Amundsen, Jon Georg Dale og Henning Skumsvoll, fra Høyre, Nikolai Astrup, Bjørn Lødemel og Siri A. Meling, fra Sosialistisk Venstreparti, Snorre Serigstad Valen, fra Senterpartiet, lederen Erling Sande, og fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Hjemdal, viser til at en avtale mellom Norge og Sverige om et felles marked for elsertifikater ble undertegnet i Stockholm 29. juni 2011. Avtalen har til formål å sikre utbygging av fornybar kraftproduksjon fram til 2020, i et langsiktig og tett samarbeid mellom Norge og Sverige, gjennom et felles marked for elsertifikater.

Komiteen viser til at avtalens ikrafttredelse forutsetter innlemming av det såkalte fornybardirektivet. Komiteen viser videre til at Prop. 4 S (2011–

2012) Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2009/28/EF om å fremme bruken av energi fra fornybare kilder (fornybardirektivet), er fremlagt for Stortinget samtidig med prop. 5 S (2011–2012).

Komiteen viser til Prop. 101 L (2010–2011) Lov om elsertifikater, og Stortingets behandling av denne. Her er økonomiske og administrative konsekvenser av ordningen omtalt.

Komiteen viser videre til at regjeringen vil – i medhold av lov om elsertifikater – fastsette forskrifter til gjennomføring av avtalen.

Komiteen mener det er svært viktig at Norge tar i bruk virkemidler som stimulerer til ny fornybar kraftproduksjon, og at en med det også bidrar til å oppfylle kravene og avtalene vi forplikter oss til ved implementering av fornybardirektivet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil påpeke at grunnprinsippet ved avtalen er at elsertifikatene skal utgjøre tilstrekkelig støtte til å utløse investeringer i anlegg for fornybar energiproduksjon, og at anlegg derfor ikke bør få støtte i tillegg til elsertifikatene. Dette innebærer at avtalen begrenser statens muligheter til å gi annen støtte i kombinasjon med elsertifikatene.

Disse medlemmer vil understreke betydningen av at det legges til rette for at mest mulig av målet om 26,4 TWh ny fornybarproduksjon kan investeres i Norge, siden norske forbrukere uansett skal finansiere halvparten av elsertifikatmarkedet. Dette innebærer at fokus må rettes mot effektive konsesjonsprosesser for energianlegg og infrastruktur, og tilrettelegging for et større marked gjennom en styrking av kapasiteten for kraftutveksling med våre naboland.

Komiteen viser til at partenes mål er å utløse 26,4 TWh ny elproduksjon basert på fornybare energikilder i Norge og Sverige i 2020.

Komiteen støtter avtalen.

Uttalelse fra utenriks- og forsvarskomiteen

Utenriks- og forsvarskomiteen viser til energi- og miljøkomiteens utkast til innstilling datert 1. desember 2011 og til de respektive partiers merknader vedrørende Prop. 5 S (2011–2012).

Utenriks- og forsvarskomiteens medlemmer slutter seg til energi- og miljøkomiteens utkast til innstilling til Prop. 5 S (2011–2012) og har ingen ytterligere merknader.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Stortinget samtykker i inngåelse av avtale mellom Kongeriket Norges regjering og Kongeriket Sveriges regjering om et felles marked for elsertifikater av 29. juni 2011.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 5. desember 2011

Erling Sande

leder

Espen Granberg Johnsen

ordfører

